

tiget mig med, vil jeg ikke dermed paa Forhaand have sagt, at jeg i et og alt er enig i, hvad der er bestemt, jeg forbeholder mig for det Tilfælde, at der bliver nedsat et Udvalg og jeg bliver Medlem deraf, at gøre min Mening gældende der.

Det var altsaa det Produkt, der er kommet ud af de mange Aars Arbejde, kan jeg godt sige, som er udført for at forberede denne vigtige Del af vor Lovgivning. Naar der her i Folketinget og andetsteds fra Arbejdernes Side fremkommer Forslag, som man ikke ønsker at fremme, mødes vi i Regelen med dette Slagord: Det er Agitation! uagtet de Folk, som ikke ere bange for at udslynge dette, netop kunne takke Agitationen for, at de indtage den Plads, de sidde inde med. Hvorledes kommer et Parti, en politisk Mening frem i et Land? Selvfølgelig ved Agitation, forudsat, at denne Agitation kan finde tilstrækkelig Jordbund, og det finder den kun, hvis de Meninger, hvorfor der agiteres, ere rigtige. Jeg tillader mig at fremhæve her, at den Agitation, som Arbejderne gennem mange, mange Aar have drevet for denne Sag, altsaa har vist sig at være rigtig, uagtet det er tilraabt os mange Gange: Det er blot Agitation! I 1896—97 forelagde Socialdemokraterne første Gang i Folketinget et Forslag, der tilsigtede det samme, som det her foreliggende Forslag, men paa en ganske anden Maade. Det var det ikke ubekendte Forslag om, at der skulde ydes aarlig 500,000 Kr. til Fag- og Arbejderforeninger, som havde til Formaal at understøtte deres Medlemmer under indtrædende Arbejdsløshed, naar denne ikke kunde tilregnes Arbejdernes eget Forhold. Dette Forslag gentoges i Samlingerne 1897—98, 1898—99, 1899—1900, 1900—1901 1901—02, 1902—03, og hver Gang det kom frem, lød enten i denne Sal eller udenfor fra Modstanderne Ordet: Agitation! Agitation! I 1901—02 naaede vi til en Undersøgelse, og da afgav det Udvalg, som havde med Sagen at gøre her i Folketinget, en fyldig Beretning, som rummede Oplysninger om en Mængde forskellige Forhold, der stode i Forbindelse med Arbejdsløshedsspørgsmaal. Navnlig søgte man at faa Klarhed over, hvad der ydedes af de forskellige fri Fattiggasser ude i

Landet. Og det Materiale, der fremkom der, har dannet Grundlag for senere Love, som tilsigte at styrke de fri Fattiggasser ved at give dem Midler i Hænde til at afhjælpe Nød og Trang. Det Forslag, som blev vedtaget i 1904 angaaende de fri Fattiggasser, var selvfølgelig ogsaa et Resultat af den Agitation, den forhaanede Agitation, der var gjort for at fremme de af Arbejderne fremsatte Forslag.

I Januar 1902, da vort Forslag laa fremme her i Rigsdagen, foranstaltede Socialdemokraterne Møder rundt omkring i hele Landet for at styrke Løsningen af dette for dem saa overordentlig vigtige Spørgsmaal. Vi havde en Arbejdsløshed den Gang, som vi sjældent havde haft det tidligere og heller ikke have haft det senere; men fra Modstandernes Side hørte man, at det naturligvis var falsk og hul Agitation. Men de Tal, der stode som Resultatet af Fagforeningernes Undersøgelse, kunde man ikke omstøde. Saa kom Forslaget om Kommissionens Nedsættelse, og det blev formet saaledes, at Kommissionen ogsaa skulde have den Opgave at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Arbejdsløshed, og jeg tør vel nok tillægge mit Parti nogen Del i Æren for, at Kommissionen kom til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal. Ved Valgene i Juni 1903 stillede Fagforeningerne i alle Bykredse — paa Landet skete det ikke, thi der var der ikke den dertil nødvendige Organisation — det Spørgsmaal til Folketingskandidaterne, hvorledes de vilde stille sig til Forslag af den Art, som Arbejderne havde forelagt. Der var 37 Folketingsmænd, som svarede, at de vilde støtte et saadant Forslag, 11 svarede undvigende, 5 henviste til Kommissionen, og 6 sagde rent ud, at de ikke vilde have med det at gøre, og mellem disse 6 var, selvfølgelig kunde jeg sige, det ærede Medlem for Køge (Alberti). Nu have Fagforeningerne siden beskæftiget sig med dette Spørgsmaal. Ogsaa paa deres Generalforsamling i Fjor tog man Sagen op, da man mente, at Løsningen trak for længe ud. De Tal, der skulde underbygge dette Lovforslag, laa parate, og vi have ogsaa hvert Aar siden den Tid indsamlet Oplysninger, som stedsde være til Kommissionens Raadighed. Vi ønskede derfor at faa Sagen fremskyndet, og vi vedtøge da